

ADMINISTRAȚIA PARCULUI PENTRU TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI
"MOLDOVA IT PARK"

Nr. 71 din 22 septembrie 2023

În atenția Domnului Dorin Recean
Prim-ministru al Republicii Moldova
dorin.recean@gov.md
petitii@gov.md

În atenția Domnului Dumitru Alaiba
Viceprim-ministru al Republicii Moldova
Ministru al Dezvoltării Economice și Digitalizării
dumitru.alaiba@mded.gov.md
secretariat@mded.gov.md

În atenția Doamnei Oxana Rusanovschi
Șef Secție politici în domeniul economiei digitale și digitalizării serviciilor publice
Direcția politici în domeniul tehnologiei informației și digitalizării
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (MDED)
oxana.rusanovschi@mded.gov.md

**RE: Aviz asupra Proiectului Legii privind modificarea Legii nr. 77/2016 cu privire la
parcurile pentru tehnologia informației**

Stimate domnule Prim-Ministru,
Stimate domnule Ministru,
Dragă Oxana,

Prin prezenta, Administrația parcului pentru tehnologia informației "Moldova IT park" (în continuare "Administrația parcului") vă prezintă **poziția sa oficială și propunerile de îmbunătățire ale proiectului Legii privind modificarea Legii nr. 77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației** (în continuare "Proiect") lansat în [consultări publice](#).

Cuprinsul acestui aviz este inclus mai jos, oferind posibilitatea navigării instantane la capitolele de interes.

Context general

Argumentarea considerării avizului Administrației parcului în procesul de consultare publică

Argumente de ordin normativ privind necesitatea amendării Proiectului

Propunerile de amendare a Proiectului și argumentarea economico-juridică a acestora

Ajustarea obiectivelor de bază ale parcurilor pentru tehnologia informației

Modificarea modelului de guvernanță a Administrației

Irelevanța unor propuneri de limitare a clauzelor contractului de rezident

Incompatibilitatea genurilor de activitate propuse cu scopul și obiectivele Legii 77/2016

Termenul de funcționare a parcului și garanția aferentă regimului fiscal

Modificarea componenței impozitului unic

Modificarea distribuției impozitului unic

Majorarea sumei minime a impozitului unic

Limitarea accesului rezidenților la alte facilități și stimulente

Majorarea limitată a venitului lunar asigurat al salariaților

Retragerea titlului de rezident în baza demersului Serviciului Fiscal de Stat

Intrarea în vigoare a prevederilor

Anexa 1. Descifrarea potrivit CAEM și CSPM a noilor genuri de activitate propuse a fi eligibile în cadrul parcului IT

Context general

În prezent, **Moldova Innovation Technology Park (MITP)** este **cea mai mare comunitate antreprenorială tech** din Republica Moldova, având **peste 1500 rezidenți**, care angajează peste 19.400 de specialiști, și reprezintă 75%-90% din sectorul IT moldovenesc (raportat la cifra de afaceri, export și număr de angajați), care generează **5.1% din PIB-ul țării în anul 2022**. Totodată, **MITP este o istorie unică de succes a țării noastre, care se bucură inclusiv de recunoaștere internațională**.

Fiind în permanentă legătură cu antreprenorii din acest sector, actuali și potențiali rezidenți, și investitori, suntem ferm convinși că modificarea conceptului MITP va avea consecințe negative asupra industriei IT din Republica Moldova și asupra imaginii țării noastre. Or, menținerea atractivității Moldovei ca destinație IT competitivă în regiune este esențială pentru consolidarea rezultatelor pozitive atinse.

MITP în formula actuală, inclusiv impozitul unic și administrarea simplificată aplicată rezidenților, a contribuit la:

- **creșterea sectorului IT** de la 1,5% în PIB-ul țării în 2016 la 5,1% în 2022 (cifra de afaceri realizată de rezidenții MITP în anul 2022 este de 10.2 miliarde lei, menținând ritmul de creștere de 40-50% anual al acestui sector după lansarea MITP);
- **stimularea antreprenoriatului prin transparentizarea afacerilor existente și crearea de noi business-uri** - în prezent MITP are peste 1500 rezidenți, dintre care cca. 950 companii au apărut după lansarea MITP. Ținem să precizăm că, potrivit analizei inițiale a conceptului de parc IT, estimarea era de 1.000 companii noi la finele perioadei de 10 ani a MITP, or în 2022 (anul 6 de operare) MITP depășește cu 50% acest indicator);
- **atragera de noi investiții** - la moment, MITP are peste 210 companii cu capital străin din 39 țări, dintre care 50% și-au lansat activitatea în ultimii 5 ani;
- **transparentizarea salariilor**, care au crescut până la un nivel mediu lunar de 41 000 lei la sfârșitul anului 2022, și crearea de cca. 9700 noi locuri de muncă, astfel încât în cadrul MITP sunt circa 19400 angajați în prezent, adică 80% din volumul pieței de muncă din domeniul IT;
- **creșterea ponderii exportului de servicii IT** de la 4% în 2018 la 11% în 2022 raportat la exporturile totale ale țării;
- **cea mai înaltă performanță fiscală demonstrată prin triplarea în doar 5 ani a volumului impozitelor și taxelor achitate de către rezidenții MITP la bugetul public național**. Această performanță este rezultatul unei rate optime de impozitare (7% din cifra de afaceri), care a transparentizat deplin cel mai avansat sector din economia națională. Astfel, în primii 5 ani de activitate (2018-2022), rezidenții MITP au achitat peste 3 miliarde de lei la bugetul public național, dintre care peste 1 miliard de lei doar în 2022. Această cifră a depășit de 3 ori valoarea impozitelor și taxelor achitate de toată industria IT în anul 2017 (373 milioane lei) în anul 2017 (înainte de lansarea parcului).

Argumentarea considerării avizului Administrației parcului în procesul de consultare publică

Argumentarea și sugestiile propuse în prezentul Aviz se încadrează în:

- **misiunea Administrației parcului** potrivit Hotărârii Guvernului nr. 1144 din 20.12.2017 cu privire la crearea parcului pentru tehnologia informației „Moldova IT park” - asigurarea implementării politicilor statului în domeniul industriei tehnologiei informației prin gestionarea eficientă a Parcului (în continuare “HG 1144/2017”);
- **atribuțiile legale conferite Administrației parcului** în baza Legii nr. 77 din 21.04.2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației (în continuare “Legea 77/2016”) și HG 1144/2017, inclusiv cele de administrare a parcului în conformitate cu prevederile Legii 77/2016 și ale altor acte normative în vigoare, colaborare cu rezidenții Parcului în vederea formulării și promovării propunerilor pentru dezvoltarea și îmbunătățirea procedurilor de activitate și gestiunea Parcului, reprezentare a parcului în relațiile cu autoritățile administrației publice centrale și locale și colaborarea cu acestea, adresare a propunerilor privind dezvoltarea activității parcului către MDED, ș.a;
- **expunerea către decidenții guvernamentali a tuturor argumentelor pro și contra pentru oricare din modificările incluse în Proiect se realizează în scopul facilitării unei analize cuprinzătoare. Această abordare este în concordanță cu cerințele unui proces de consultare publică transparentă. Se anticipează că autoritățile competente vor efectua o examinare riguroasă și obiectivă a argumentelor prezentate, în conformitate cu principiile de bună practică și obiectivitate în procesul transparent de avizare a Proiectului de către autoritățile a căror competență are tangență directă sau indirectă cu obiectul de reglementare al proiectului actului normativ potrivit art. 21 al Legii nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative;**
- **respectarea în totalitate a principiilor de transparență în procesul decizional și consultarea tuturor părților interesate** (inclusiv a Administrației parcului), având următoarele fundamente:
 - potrivit Legii nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional, consultarea publică reprezintă comunicare reciprocă între [...] alte părți interesate (de ex. Administrația parcului), pe de o parte, și autoritățile publice (MDED) [...] în rezultatul căreia ambele părți sînt informate și pot influența procesul decizional;
 - transparența implică respectarea unor principii care vizează asigurarea de posibilități egale pentru participarea [...] altor părți interesate la procesul decizional (de ex. Administrația parcului);
 - autoritățile publice (în acest caz, MDED) sînt obligate să întreprindă măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a [...] altor părți interesate la procesul decizional (de ex. Administrația parcului), inclusiv prin: recepționarea și examinarea recomandărilor altor părți interesate în scopul utilizării lor la elaborarea proiectelor de decizii, precum și la consultarea opiniei tuturor părților interesate de examinarea proiectelor de decizii.

Argumente de ordin normativ privind necesitatea amendării Proiectului

Potrivit art. 63 alin. (1) al Legii nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, modificarea unui act normativ este admisă numai dacă nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al actului respectiv. În caz contrar, actul normativ se înlocuiește cu un nou act, urmând să fie abrogat în întregime.

În acest sens, **Proiectul conține modificări esențiale care afectează atât concepția generală, cât și caracterul unitar al Legii 77/2016**, întrucât:

1. schimbă în totalitate conceptul impozitului unic prin:
 - a. excluderea a 3 taxe din componența acestuia, care nu doar că sporește povara fiscală și de raportare a rezidenților, dar și afectează elementul de "unicitate" al impozitului;
 - b. majorarea sumei minime a impozitului unic datorat lunar per angajat - de la 30% la 35% din salariul mediu prognozat;
 - c. revederea integrală a repartizării impozitului unic între diferite componente ale bugetului public național (inclusiv și atribuirea a 5% din impozitul unic acumulat la buget către "conturile de investiții individuale ale angajaților în instrumente financiare eligibile în modul stabilit de Guvern");
 - d. excluderea componenței impozitului unic de sub jurisdicția Legii 77/2016 (lege specială), sporind posibilitatea de intervenție prin modificări la Codul fiscal;
 - e. excluderea prevederilor esențiale de la alin. (1'), (2), (3) de la art. 15, care reglementează aplicarea impozitului.
2. delegă Guvernului dreptul de a decide termenul de funcționare a parcului, fără a interveni la art. 9 alin. (2) al Legii 77/2016 - prevedere care potrivit Proiectului va intra în vigoare începând cu 1 ianuarie 2026, când expiră garanția curentă stipulată la art. 15 alin. (4) și care este în contradicție deplină cu angajamentul statului de acordare a previzibilității mediului antreprenorial;
3. extinde activitățile eligibile a fi desfășurate în cadrul parcului IT, fără ca acestea să fie corelate cu scopul și obiectivele Legii 77/2016;
4. modifică în totalitate modelul de guvernanță al parcului IT prin transferul puterii decizionale asupra aspectelor strategice de la Adunarea Generală a Rezidenților (sector privat 100%) și MDED către un Consiliu format din reprezentanți ai Guvernului și un număr limitat al rezidenților (aceștia curent ar constitui 0,003% din sectorul privat).

Potrivit art. 40 al Legii nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, proiectul actului normativ urmează să fie însoțit, după caz, de raportul de analiză ex ante sau analiza impactului de reglementare care să fundamenteze necesitatea unei reglementării, să descrie capacitatea instituțională de executare a noilor prevederi, atât din perspectivă legală, cât și din perspectivă funcțională sau organizațională. La moment **Analiza impactului de reglementare (în continuare - "AIR") aferentă acestui Proiect nu este fundamentată** și nu corespunde Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, **și anume:**

1. **AIR-ul a fost preluat dintr-un alt proiect de lege**, și anume din [proiectul de lege cu privire la parcul pentru servicii de afaceri internaționale \(număr unic 428/ME/2022\)](#), fără a intra în esența modificărilor și a impactului asupra Legii 77/2016, având în vedere referința la "implementarea unui mecanism de creare a parcului serviciilor de afaceri

internaționale” ceea ce încalcă rigorile de fundamentare, trasabilitate și veridicitate a informației utilizate în analiza impactului pentru Proiect;

2. **propunerea de extindere a genurilor de activitate contravine scopului și obiectivelor Legii 77/2016**, și anume crearea premiselor necesare pentru impulsivizarea dezvoltării industriei tehnologiei informației, cercetării și inovării. Or prin activități ale centrelor de intermediere telefonică (call center) (82.20), și alte servicii de furnizare a forței de muncă (78.30), nu se impulsionează în nici un fel industria IT, mai mult, aceste activități nu creează nici produse cu valoare adăugată înaltă, după cum prevede AIR-ul;
3. **obiectivele incluse în AIR** cu privire la extinderea genurilor de activitate eligibile cu activități ale centrelor de intermediere telefonică (call center) (82.20), și alte servicii de furnizare a forței de muncă (78.30) **sunt camuflate și analizate superficial**, pe motiv că activitățile menționate nu au conexiune cu dezvoltarea industriei IT, sau cu promovarea Republicii Moldova ca o destinație IT de top în regiune și sporirea competitivității businessului IT, obiectivele Proiectului incluse în AIR;
4. **AIR-ul este nefundamentat și incomplet, conține informații declarative, fără a argumenta necesitatea și impactul propunerilor:**
 - a. lipsește analiza includerii genului de activitate “alte servicii de furnizare a forței de muncă (78.30)” ca gen eligibil desfășurării în MITP, ori din perspectiva Metodologiei analiza necesită a fi expusă complet și fundamentat. Orice concluzie formulată în cadrul analizei necesită a fi argumentată în baza datelor disponibile sau, în cazurile când acestea lipsesc, în baza presupunerilor clare și logice, care sînt explicate, informații care lipsesc cu desăvârșire pentru noul gen de activitate;
 - b. autorii propun îmbunătățirea guvernantei parcului prin instituirea Consiliului parcului, or propunerea este lipsită de fundamentare - de ce este necesară îmbunătățirea, care este carența actuală, ce anume este de îmbunătățit și în ce condiții. Or din perspectiva Metodologiei “orice concluzie formulată în cadrul analizei necesită a fi argumentată în baza datelor disponibile sau, în cazurile când acestea lipsesc, în baza presupunerilor clare și logice, care sînt explicate”;
5. **analiza impactului opțiunilor din punct de vedere economic nu reflectă implicațiile reale ale Proiectului**, statuând că prin Proiect este o comprimare substanțială a rapoartelor și raportărilor, reducând presiunea administrativă asupra afacerilor, ori prin majorarea impozitului unic raportat la numărul de angajați și excluderea celor 3 taxe din impozitul unic, rezidenții parcului vor avea impact în activitatea economică și urmează să prezinte 3 rapoarte adiționale, cu siguranță nefiind o comprimare a raportărilor.

În concluzie, **analiza impactului de reglementare nu respectă cerințele stabilite de legislație pentru fundamentare, corectitudine și veridicitate a informației**, ceea ce impune drept consecință realizarea unui studiu de impact eficient, fundamentat și corect asupra economiei, anume pliat pe noile prevederi din Proiect.

Propunerile de amendare a Proiectului și argumentarea economico-juridică a acestora (preluate în ordinea includerii lor în Proiect)

1. Ajustarea obiectivelor de bază ale parcurilor pentru tehnologia informației

Versiunea curentă a normei	Propunerea de modificare a normei
Articolul 3. Obiectivele de bază ale parcurilor pentru tehnologia informației Crearea parcurilor urmărește atingerea următoarelor obiective principale:	La Articolul 3:
c) atragerea investițiilor autohtone și străine;	litera c) se completează la sfârșit cu textul „inclusiv din diasporă”;
h) crearea locurilor de muncă înalt calificate.	litera h) se completează la sfârșit cu textul „și atractive pentru tineri”;
	se completează cu litera i) cu următorul cuprins: „i) sporirea exporturilor.”

Sugestiile de completare propuse la lit. c) și h) sunt inutile și se propun spre excludere, din următoarele considerente:

- după originea investițiilor acestea pot fi naționale/autohtone sau străine/internaționale, inclusiv Legea nr. 81 din 18.03.2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător stabilește două tipuri de investiții - investitori autohtoni și străini. Investițiile din diasporă se încadrează în aceste două categorii în dependență de țara de origine a investitorului, sau la constituirea unei societăți nu există societatea cu investiții “din diasporă”;
- sectorul IT, și implicit crearea locurilor de muncă înalt calificate nu sunt destinate doar tinerilor. Persoanele implicate în serviciile și produsele IT nu au limitare de vârstă, sau din perspectiva prevederilor art.5 al Codului Muncii, unul din principiile de bază ale raporturilor de muncă ce reiese din normele dreptului internațional și din cele ale Constituției Republicii Moldova este “asigurarea egalității salariaților, fără nici o discriminare, luându-se în considerare productivitatea muncii, calificarea și vechimea în muncă în specialitate, precum și la formare profesională, reciclare și perfecționare”.

Ce ține de **completarea cu lit. i)**, este evident că aceasta este **menită să justifice introducerea noilor genuri de activitate**, propuse a fi eligibile doar dacă sunt orientate la export. Adică, se modifică obiectivele de bază ale legii în funcție de activitățile care se mai introduc în parc. În acest sens, **există riscul creării unui precedent evident de modificare a legii în funcție de modificările promovate**.

Propuneri:

- excluderea sugestiilor de completare la lit. c) și h), și de introducere a lit. i) la art. 3 din Proiect.

2. Modificarea modelului de guvernare a Administrației

2.1 Distorsionarea conceptului de autoritate administrativă a Administrației parcului prin crearea unui Consiliu al parcului

Versiunea curentă	Propunerea de modificare
-------------------	--------------------------

<p>(2) Administrația parcului este condusă de un administrator, desemnat în funcție de către Guvern, la propunerea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, pe un termen de 5 ani. Funcțiile, drepturile și obligațiile administratorului sînt stabilite prin Regulamentul de organizare și funcționare a Administrației parcului și preluate în contractul încheiat între administrator și Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.</p>	<p>La articolul 6, alin. (2) textul „Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării” se substituie cu textul „Consiliului parcului”.</p>
	<p>„Articolul 6¹. Consiliul parcului</p> <p>(1) Consiliul parcului este un organ colegial, creat în scopul coordonării activității parcului. Consiliul activează în baza Regulamentului aprobat de Guvern și este constituit din 5 reprezentanți desemnați de Guvern și 4 reprezentanți desemnați din partea rezidenților – membri cu drept de vot deliberativ, precum și din reprezentanți ai partenerilor de dezvoltare și ai sectorului asociativ – membri cu statut de observatori.</p> <p>(2) Secretariatul Consiliului este asigurat de către Administrația parcului.</p> <p>(3) Consiliul parcului exercită următoarele atribuții principale:</p> <p>a) aprobă planul anual de activitate al Administrației parcului, precum și strategia de dezvoltare a parcului;</p> <p>b) examinează și aprobă rapoartele semestriale și anuale de activitate ale Administrației parcului;</p> <p>c) aprobă bugetul anual al Administrației parcului;</p> <p>d) aprobă indicatorii supuși verificării anuale în condițiile articolului 18 din prezenta lege;</p> <p>e) prezintă Guvernului propuneri privind cadrul normativ și de politici aferent activității parcului;</p> <p>f) validează sistemul de riscuri gestionate de administrația parcului;</p> <p>g) selectează prin concurs public și propune Guvernului pentru desemnare candidatura Administratorului parcului”.</p>
<p>(1) Activitatea rezidenților parcului este supusă anual, în mod obligatoriu, verificării îndeplinirii indicatorilor necesari pentru dobîndirea și menținerea statutului</p>	<p>Articolul 18</p> <p>La alineatul (2) cuvintele „stabiliți de către Administrația parcului, în coordonare cu Ministerul</p>

rezidentului parcului pentru tehnologia informației. Obligația efectuării verificării și prezentării rezultatelor acesteia revine oricărui rezident al parcului care a aplicat regimul special de impozitare cel puțin o lună pe parcursul unui an calendaristic.

(2) Indicatorii specificați în lege și supuși verificării sînt stabiliți de către Administrația parcului, în coordonare cu Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, iar verificarea este efectuată de către entitățile de audit.

Dezvoltării Economice și Digitalizării” se substituie prin cuvintele „aprobați de către Consiliul parcului, la propunerea Administrației parcului”.

Potrivit art. 2 al Legii 77/2016, Administrația parcului este autoritate administrativă constituită de Guvern pentru administrarea unui parc pentru tehnologia informației. Totodată, potrivit art. 6 al aceleiași Legi, Guvernul a instituit Administrația cu statut de persoană juridică ce activează pe principii de autofinanțare.

Potrivit art. 17 al Legii nr. 98 din 04.05.2012 privind administrația publică centrală de specialitate, care constituie cadrul normativ de bază pentru activitatea autorităților, pentru realizarea politicii statului într-un anumit domeniu, care nu intră în competența nemijlocită a ministerelor [...] în subordinea Guvernului pot fi create și **alte autorități administrative centrale**, care sunt persoane juridice de drept public. Aceste alte autorități administrative centrale **funcționează conform principiului de conducere unică exercitată de către directorii generali ai acestora, care sînt numiți și eliberați din funcție de către Guvern**, după cum este și cazul Administrației parcului, care este identificată ca “altă autoritate administrativă centrală” fiind condusă de administrator.

Mai mult, cadrul normativ general de la care urmează să pornească orice prevederi subsecvente (a se vedea art. 4 din Legea nr. 98 din 04.05.2012 privind administrația publică centrală de specialitate), se bazează pe niște principii, care trebuie respectate în legile speciale, și anume:

- principii organizaționale:
[...]
 - c) atribuire clară a responsabilităților și competențelor, evitînd ambiguitatea, dublarea și suprapunerea acestora;
 - e) simplitate și claritate a structurii instituționale;
- principii de funcționare:
 - a) legalitate;
 - b) eficacitate în atingerea obiectivelor și realizarea sarcinilor stabilite;
 - d) planificare strategică;
 - g) responsabilitate pentru activitate;
 - h) raționalizare și promptitudine a procedurilor și activităților administrative;
 - i) deservire eficientă a cetățenilor.

În contextul principiilor enunțate (de ex. raționalizare și promptitudine a procedurilor și activităților administrative), potrivit art. 19 al Legii nr. 98 din 04.05.2012 privind administrația

publică centrală de specialitate, în atribuțiile conducătorului altei autorități administrative centrale intră:

- coordonarea și supravegherea activității aparatului central al altei autorități administrative centrale;
- prezentarea pentru coordonare prim-viceprim-ministrului sau viceprim-ministrului desemnat a:
 - planului anual de activitate a altei autorități administrative centrale și, pentru aprobare, măsurile de realizare a direcțiilor strategice de activitate a acesteia;
 - proiectelor de acte legislative și normative al căror autor este altă autoritate administrativă centrală, care urmează a fi prezentate, în modul stabilit, spre examinare Guvernului;
 - proiectelor actelor normative ale altei autorități administrative centrale.

Mai mult, directorii/conducătorii ai altor autorități administrative centrale sunt responsabili personal pentru activitatea autorității pe care o conduc, în contextul principiului de responsabilitate pentru activitate indicat mai sus.

Crearea unui consiliu în cadrul unei "alte autorități administrative centrale" este un drept al autorității în conformitate cu art. 27 al Legii nr. 98 din 04.05.2012 privind administrația publică centrală de specialitate, acesta având rol consultativ în competența căruia ar intra efectuarea expertizelor, acordarea consultațiilor, precum și pentru examinarea altor chestiuni ce țin de domeniile lor de activitate.

Prin urmare, prevederile actuale ale Legii 77/2016 coroborează și se integrează cu prevederile și cadrulul normativ general respectându-se principiul "echilibrului între reglementările concurente" stabilit de art. 4 al Legii nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, ori **Proiectul încalcă principiile de legiferare și principiile de administrare publică.**

Totodată, **în cadrul unei alte autorități administrative centrale poate fi instituit un Colegiu** în conformitate cu art. 33 al Legii nr. 98 din 04.05.2012 privind administrația publică centrală de specialitate, **ca organ consultativ.**

Pentru crearea Colegiului altei autorități administrative centrale, componența numerică și nominală a căruia se aprobă de către directorul general (administrator). Potrivit legii, în componența acestuia intră directorul general (președintele colegiului) și directorii generali adjuncți, conducătorii subdiviziunilor interne autonome ale altei autorități administrative centrale, precum și conducătorii structurilor organizaționale din sfera de competență ale acestora. Soluțiile identificate și recomandările formulate în urma discuțiilor din cadrul colegiului altei autorități administrative centrale se aprobă cu simpla majoritate a voturilor membrilor colegiului și se prezintă directorului general pentru adoptarea deciziei respective.

Totuși chiar și în acest caz, constituirea colegiului trebuie analizată și consultată public separat din următoarele perspective:

- simplitate și claritate a structurii Administrației cu două nivele de administrare;
- eficacitate în atingerea obiectivelor și realizarea sarcinilor stabilite;
- îngreunarea gestionării parcului și implementarea proiectelor.

Prin urmare, în contextul **competențelor Consiliului indicate în Proiect, care sunt eronate din moment ce sunt în totală contradicție și contrare cu legislația curentă**, este imperios de menționat că:

- **Scopul enunțat al Consiliului** ("coordonarea activității parcului" potrivit alin. (1) art. 6¹ din Proiect) **conflictează direct cu atribuția MDED** prevăzută de art. 12 lit. a) din Legea 77/2016, prevedere care nu a fost coroborată, cu "monitorizarea activității parcurilor, de susținere a dezvoltării acestora prin implementarea unor politici în domeniu". Această prevedere încalcă principiul de atribuire clară a responsabilităților și competențelor, evitând dublarea și suprapunerea acestora.
- Potrivit Legii 77/2016, Administrația parcului este subordonată Guvernului, ori prin asemenea prevederi cum ar fi "aprobarea planului anual de activitate al Administrației" sau "aprobarea rapoartelor semestriale și anuale de activitate ale Administrației parcului" se denotă o subordonare către Consiliu, fiind un **vădit conflict de competență și subordonare către un organ** care încalcă principiul responsabilității ("subordonarea către Guvern"). Pentru a se asigura respectarea principiului responsabilității, ar trebui să fie clar definite competențele și responsabilitățile Administrației și ale Consiliului în ceea ce privește administrarea parcului, astfel încât să nu existe ambiguități sau conflicte de competență care să ducă la o diluare a responsabilității.
- **Încălcarea principiului legalității și competenței** - atribuția Consiliului de a propune Guvernului ajustarea cadrului normativ, poate fi înaintată doar de către o persoană juridică constituită potrivit prevederilor legislației - adică de Administrația parcului, ori Consiliul este un organ colegial, nu persoană juridică sau autoritate administrativă. Or prin prisma art. 23 din Legii nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, proiectele actelor normative sînt elaborate de către autoritățile publice abilitate.
- **Constituirea Consiliului va încălca principiul de simplitate și claritate a structurii instituționale** a Administrației, ori prin instituirea unui nivel adițional de administrare, activitatea Administrației va fi mai dificilă.
- **Prevederea aferentă gestionării sistemului de riscuri este o normă care pare să impună Administrației parcului funcții de control fiscal / de stat**- potrivit Legii 77/2016, scopul acesteia nu ține de gestionarea riscurilor, dar de crearea premiselor necesare pentru impulsivitatea dezvoltării industriei tehnologiei informației, cercetării și inovării. În competența Administrației intră gestionarea parcului, dar nu gestionarea sau identificarea sistemului de riscuri. Administrația parcului nu exercită supravegherea și controlul de stat. Întregul proces de verificare și gestionare a respectării legislației aferent impozitului unic este asigurat de Serviciul Fiscal de Stat, prevederea respectivă fiind neclară din următoarele considerente:
 - care este acest sistem de riscuri;
 - ce riscuri ridică acest sistem;
 - ce riscuri sunt gestionate de Administrație;
 - ce riscuri trebuie validate de Consiliu;
 - cum va fi gestionat acest sistem de către Administrație.

Mai mult decât atât, în prezent activitatea rezidenților parcului IT este supusă anual, în mod obligatoriu, verificării îndeplinirii indicatorilor necesari pentru dobândirea și menținerea statutului de rezident al parcului IT. În acest sens, indicatorii specificați în lege și supuși verificării sînt stabiliți de către Administrația parcului, în coordonare cu MDED, iar verificarea este efectuată de către entitățile de audit (acreditate de stat).

- **Fundamentarea** Proiectului pe acest segment **este defectuoasă, conține informații declarative, fără a argumenta necesitatea și impactul propunerilor** - lipsesc

circumstanțele și argumentele temeinice în favoarea instituirii Consiliului. Acest fapt subliniază caracterul superficial și nesușinut de date sau argumente solide. Mai mult, propunerea nu a abordat deloc subiectul costurilor adiționale care ar putea surveni în urma instituirii și gestionării Consiliului (cum ar fi, remunerarea membrilor Consiliului, costurile de gestionare a activității Consiliului, timpul de luare a deciziilor complexe, avantajele și dezavantajele creării). Această omisiune atrage atenția asupra faptului că, crearea Consiliului ar putea implica cheltuieli suplimentare, fără a oferi claritate cu privire la beneficiile semnificative aduse de acesta.

- Propunerea nu oferă suficiente argumente sau circumstanțe pentru a justifica necesitatea creării unui Consiliu. În plus, una dintre atribuțiile Consiliului intră în conflict cu legile și procedurile existente, inclusiv cele referitoare la selecția și desemnarea candidaturii pentru funcțiile publice – funcție cum este Administratorul parcului. Acest conflict de interese potențial nu a fost abordat sau soluționat în mod adecvat în Proiect sau AIR.
- Atribuțiile care îi sunt delegate Consiliului **nu sunt corelate cu atribuțiile deja delegate** prin lege MDED și Administrației parcului, lipsind inclusiv o corelare dintre competențele membrilor Consiliului (nedescifrați în Proiect) și atribuțiile delegate acestora. Propunerea necesită o revizuire și o clarificare semnificativă în ceea ce privește atribuțiile Consiliului și relația sa cu MDED și Administrația Parcului. Această revizuire ar trebui să fie însoțită de argumente solide și date specifice care să justifice necesitatea și avantajele noilor atribuții propuse, în conformitate cu legislația și practicile curente.

Prin urmare din perspectiva specificului Administrației parcului ca "altă autoritate administrativă", **constituirea unui Consiliu duce direct la încălcarea principiilor generale de administrare publică și contravine normelor generale și esenței regulilor de administrare publică**, iar prevederea urmează a fi exclusă din următoarele considerente:

- încălcarea principiului de conducere unică care prevede exercitarea conducerii Administrației parcului de către administrator;
- lipsa personalității juridice a Consiliului parcului la încheierea contractului cu administratorul, ori din perspectiva legislației civile și a legislației muncii un contract poate fi încheiat doar între persoane (fizice sau juridice) așa cum este în versiunea curentă cu MDED;
- nerespectarea principiului organizațional care prevede simplitate și claritate a structurii instituționale, sau instituirea Consiliului complică structura Administrației și îngreunează procesele, care până la moment au fost perfect funcționale;
- distorsionarea principiului de eficacitate în atingerea obiectivelor și realizarea sarcinilor stabilite, sau prin instituirea Consiliului anume eficacitate are de suferit fiind inclus un nivel de administrare adițional.

Dincolo de neclaritățile privind mecanismul de funcționare al acestui nou model de guvernare și lipsa formulării problemei reale pe care Consiliul vrea să o soluționeze, încetinirea proceselor decizionale și implicit lipsa de valoare adăugată dovedită a acestui model, atragem atenția că instituirea Consiliului va limita, atât perspectivele de dezvoltare ale MITP, cât și posibilitatea de atragere a finanțării de la donatori care mizează pe o autonomie decizională a sectorului privat – Adunarea generală a rezidenților, care reprezintă în totalitate sectorul privat.

Actualmente 46% din bugetul Administrației parcului provine din cotizațiile de rezident și 54% din granturi oferite de donatori. Astfel, **există riscul creșterii considerabile a cotizațiilor de rezident** în condițiile imposibilității atragerii fondurilor de la donatorii care ne sprijină datorită faptului că deciziile sunt luate exclusiv de sectorul privat (rezidenți).

Incoerența prevederilor aferente constituirii Consiliului se atestă și la intrarea în vigoare a prevederilor. Potrivit Capitolului II din Proiect:

- art. 6 alin. (2), art. 6¹ și art. 18 alin. (2) (punctele 2, 3 și 13 din Proiect) care conțin atribuțiile Consiliului intră în vigoare la o lună de la data publicării în Monitorul oficial;
- art. 13, lit. i) (punctul 7 din Proiect) competența Consiliului de a aproba rapoarte trimestriale intră în vigoare pe 1 ianuarie 2026.

Mai mult, Guvernul are 6 luni la dispoziție de la publicarea legii, de a aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta - adică, de a aproba Regulamentul Consiliului și a stabili componența acestuia, în contextul în care prevederile aferente Consiliului deja vor fi intrate în vigoare, iar activitatea parcului și a Administrației va fi blocată.

Propuneri:

- excluderea sugestiilor de modificare a alin.(2) art. 6 din Proiect;
- excluderea sugestiilor de completare cu art. 6¹ denumit "Consiliul parcului";
- excluderea sugestiilor de modificare a alin. (2) de la art. 18.

2.2. Limitarea participării rezidenților în chestiunile de importanță esențială pentru parc și transferul puterii decizionale de la Adunarea Generală a Rezidenților (AGR) la Consiliu

Versiunea curentă	Propunerea de modificare
	<p>„Articolul 6¹. Consiliul parcului</p> <p>(3) Consiliul parcului exercită următoarele atribuții principale:</p> <p>a) aprobă planul anual de activitate al Administrației parcului, precum și strategia de dezvoltare a parcului;</p> <p>[...]</p> <p>c) aprobă bugetul anual al Administrației parcului;</p> <p>[...]</p>

Potrivit HG 1144/2017, adoptată întru executarea Legii 77/2016, de competența Adunării Generale a Rezidenților ține aprobarea chestiunilor generale privind administrarea Parcului, dar cel mai important pentru aprobarea bugetului anual, astfel asigurându-se o participare și implicare din partea tuturor rezidenților la gestionarea proiectelor de dezvoltare a parcului și a industriei IT.

MITP a fost creat în 2017 la inițiativa sectorului privat prin depunerea unei solicitări din partea a 15 companii din domeniul tehnologiilor informaționale către MDED în baza unui studiu de fezabilitate. Urmare a examinării cererii respective, MDED a luat decizia preventivă de creare a parcului și a înaintat Guvernului spre aprobare proiectul hotărârii de creare a parcului, iar prin

HG 1144/2017, Parcul pentru tehnologia informației „Moldova IT park” a și fost creat și instituită Administrația pentru administrarea acestuia.

Prin depunerea solicitării de creare a parcului, sectorul privat în persoana companiilor IT au statuat scopurile creării parcului, orientarea funcțională a acestuia, precum și activitățile ce vor fi desfășurate în parc, deci sectorul privat având și are în continuare un rol cheie în crearea parcului.

Prin acordarea Consiliului a atribuțiilor de aprobare a planului anual de activitate, a strategiei de dezvoltare a parcului și a bugetului anual al Administrației parcului, rezidenților le este retrasă orice posibilitate de a participa individual în chestiunile de interes care sunt implementate în cadrul MITP, nemaivorbind că actualmente, prin aprobarea bugetului anual al Administrației parcului, fiecare rezident care își exercită dreptul de vot este direct implicat în stabilirea cotizației de rezident pe care o va achita în parc.

Mai mult, modelul curent al Consiliului și Proiectul nu prevăd modalitatea de tranziție la noul model de guvernanță în condițiile în care cadrul normativ secundar urmează a fi aprobat în termen de 6 luni, iar bugetul Administrației urmează a fi aprobat la începutul anului calendaristic, ceea ce va crea o **situația de impas privind funcționarea parcului și realizarea obiectivelor asumate în anul 2024** (de ex. remunerarea personalului, stabilirea cotizațiilor, implementarea proiectelor).

Comentariile de mai sus constituie argumente adiționale în favoarea păstrării structurii curente a AGR, de participare a rezidenților la aprobarea bugetului și la aprobarea planului anual de activitate al Administrației parcului, și excluderii Consiliului ca organ colegial.

Propuneri:

- excluderea sugestiilor de modificare a alin.(2) art. 6 din Proiect;
- excluderea sugestiilor de completare cu art. 6¹ denumit “Consiliul parcului”;
- excluderea sugestiilor de modificare a alin. (2) de la art. 18.

3. Irelevanța unor propuneri de limitare a clauzelor contractului de rezident

Versiunea curentă	Propunerea de modificare
La articolul 7 alineatul (3) În contract se indică: f) alte clauze negociate de părți.	La articolul 7 alineatul (3) litera f) se completează la sfârșit cu textul „în limitele prevederilor prezentei legi.”

Potrivit Legii 77/2016 între Administrația parcului și rezident este încheiat un contract în baza căruia este structurată întreaga relație de rezidență. În esență, contractul încheiat reprezintă un contract civil, ori din perspectiva prevederilor Codului civil art. 993 alin. (2) “părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele dispozițiilor legale imperative, contracte și pot stabili conținutul lor.”

Prin urmare, propunerea deja este prevăzută de legislație, iar părțile la încheierea contractului nu pot devia de la prevederile Legii 77/2016, ori din **perspectiva principiului coerenței**

normelor stabilit de Legea nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, prevederea nu aduce nici o valoare.

Propuneri:

- excluderea sugestiilor de modificare a lit. f) alin. (3) art. 7 din Proiect.

4. Incompatibilitatea genurilor de activitate propuse cu scopul și obiectivele Legii 77/2016

Versiunea curentă	Propunerea de modificare
<p>Articolul 8. Activitățile principale desfășurate în parc</p> <p>În parcul pentru tehnologia informației pot fi desfășurate următoarele activități principale (conform CAEM rev.2 și CSPM-2):</p>	<p>Articolul 8 se completează cu litera q) și litera r) cu următorul cuprins:</p> <p>„q) activități ale centrelor de intermediere telefonică (call center) (82.20), inclusiv bazate pe orice tehnologie/canal de comunicare cu clientul (contact center), exclusiv la export;</p> <p>r) alte servicii de furnizare a forței de muncă (78.30), exclusiv la export.”</p>

Scopul Legii 77/2016 este crearea premiselor necesare pentru impulsivarea dezvoltării industriei tehnologiei informației, cercetării și inovării.

Totodată, potrivit clasificatoarelor statistice – [Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei aprobat prin Ordinul Biroului Național de Statistică nr. 28 din 07.05.2019 \(CAEM rev.2\) și Clasificatorul Statistic al Produselor \(bunurilor și serviciilor\) al Republicii Moldova \(CSPM Rev.2\) aprobat prin Hotărârea Colegiului Biroului Național de Statistică nr. 6 din 07.10.2014](#), **genurile de activitate indicate detaliază următoarele:**

- **82.20 Activități ale centrelor de intermediere telefonică (call center)**, această clasă include activități ale:
 - centrelor de intermediere telefonică direcționate către interior, care răspund la apelurile clienților folosind operatori umani, distribuția automată a apelurilor, telefonie integrată prin computer, sisteme de răspuns interactive sau metode similare de a primi comenzi, de a oferi informații asupra produselor, de a trata solicitările de asistență ale clienților sau de a prelua reclamațiile clienților
 - centrelor de intermediere telefonică direcționate către exterior, care folosesc metode similare pentru a vinde bunuri sau servicii unor clienți potențiali, pentru a întreprinde studii de cercetare a pieței sau sondaje de opinie publică și activități similare pentru clienți.

Mai mult, activitatea 82.20 face parte din grupa generală 82 care implică servicii administrative, servicii de suport și alte activități, care implică funcții de secretariat zilnice și de suport, inclusiv telemarketing.

- **78.30 Alte servicii de furnizare a forței de muncă** – Această clasă include activități de furnizare a forței de muncă pentru întreprinderile clientului. Unitățile clasificate aici

prezintă angajatorului înregistrările privind statele de plată, impozite și alte aspecte fiscale și chestiuni privind resursele umane, dar nu sunt răspunzătoare pentru conducerea și supravegherea angajaților. Furnizarea de resurse umane se face de obicei pe termen lung sau permanent, iar unitățile clasificate aici îndeplinesc o gamă largă de atribuții referitoare la resursele umane și administrarea personalului în conexiune cu furnizarea acestuia.

Grupa 78 reprezintă activități de servicii privind forța de muncă, și include activități de listare a locurilor de muncă vacante și recomandarea sau plasarea solicitanților pentru o slujbă, activități de furnizare de muncitori pentru întreprinderile clienților pe perioade de timp limitate, pentru a suplimenta forța de muncă a clientului, și activități de furnizare a forței de muncă.

Exemplificat, această activitate include și servicii de management și recrutare de forță de muncă pentru asigurarea personalului pentru birou cum ar fi **secretare, funcționari, contabili, dactilografe, sau servicii de management și recrutare de forță de muncă în domeniul activităților din hoteluri și restaurante, cum ar fi: bucătari, ospătari, chelneri, receptioneri, etc.**

A se vedea [Anexa 1](#), care reprezintă un extras complet din CAEM rev.2 și CSPM rev. 2 privind aceste genuri de activitate.

Din perspectiva CAEM rev.2 regulile de identificare corectă a codurilor statistice prevăd că "activitățile unde furnizorul folosește computerul doar ca un instrument de lucru (unealtă) sunt clasificate potrivit naturii serviciilor furnizate". În acest sens **ambele genuri de activitate** se identifică ca servicii suport (82.20) sau servicii privind forța de muncă (78.30), care **nu au nici o tangență cu sectorul IT (vizat de scopul și obiectivele Legii 77/2016) și utilizează computerul ca un instrument de lucru.**

Într-o interpretare extinsă la absurd, curent orice persoană utilizează calculatorul ca mijloc de furnizare a anumitor servicii - de la contabilitate, resurse umane, pregătire documente/consultanță, opere scrise și etc. Urmând firul logic al propunerii am ajunge la extremă, potrivit căreia în MITP pot fi eligibile orice activități care pot fi prestate prin intermediul unui computer. **Prevederea este periculoasă creând un precedent**, deschizând calea pentru includerea ca activitate eligibilă a oricăror genuri care utilizează calculatorul.

După cum inițial a fost dezvoltat acest concept, activitatea call centrelor urma să fie plasată ca și regim fiscal separat în cadrul unui [alt proiect de lege dedicat parcului serviciilor de afaceri internaționale](#), având în vedere că proiectul respectiv a fost amânat pe termen nedeterminat, s-a decis completarea Legii 77/2016 cu prevederi care nu au nici o relevanță.

Mai mult, **propunerea pentru noua activitate eligibilă "servicii privind forța de muncă (78.30)" nu conține nici o fundamentare juridică, analiză economică, de impact și potențiale rezultate**, ceea ce denotă o analiză superficială, care nu poate fi acceptată, ori **o analiză de impact defectuoasă încalcă principiile activității de legiferare.**

Astfel, **modificările ce țin de extinderea genurilor de activitate eligibile desfășurării în parc sunt contrare și nefundamentate**, și **se propun pentru excludere**, din următoarele considerente:

- noile genuri de activitate nu au nici o conexiune cu scopul și obiectivele Legii 77/2016 privind impulsivarea dezvoltării industriei tehnologiei informației, cercetării și inovării, promovarea Republicii Moldova ca o destinație IT de top în regiune și sporirea competitivității businessului IT;
- acestea nu implică atragerea de resurse calificate sau de crearea a locurilor de muncă înalt calificate, nu impulsionează în nici un fel industria IT, nu creează nici produse cu valoare adăugată înaltă;
- activitățile propuse reprezintă servicii suport sau servicii privind forța de muncă, calculatorul fiind doar un instrument de lucru, în acest caz acestea fiind clasificate potrivit naturii serviciilor furnizate, care într-un final nu au nici o tangență cu sectorul IT;
- introducerea acestor noi genuri de activitate nu este argumentată economic în AIR-ul Proiectului.

Propuneri:

- excluderea sugestiilor de completare cu lit. q) de la art. 8 din Proiect;
- excluderea sugestiilor de completare cu lit. r) de la art. 8 din Proiect.

5. Termenul de funcționare a parcului și garanția aferentă regimului fiscal

Versiunea curentă	Propunerea de modificare
<p>Articolul 9. Crearea parcului pentru tehnologia informației</p> <p>(1) Parcul este creat în baza unei hotărâri de Guvern, la propunerea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării.</p> <p>(2) Termenul de funcționare a parcului se stabilește prin hotărâre de Guvern, dar nu poate depăși 10 ani.</p>	<p>Articolul 9 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:</p> <p>„(3) Înainte de expirarea termenului prevăzut la alineatul (2), Guvernul este în drept să decidă prelungirea acestuia în limita termenului garanției de stat prevăzut la articolul 15¹ alineatul (1).”</p>
<p>Articolul 15. Facilități și stimulente acordate la crearea și funcționarea parcurilor pentru tehnologia informației</p> <p>[...]</p> <p>(4) În cazul în care sînt adoptate legi noi care modifică cota și/sau componenta impozitului unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației prevăzut la alin. (1) lit. a) și/sau îl anulează, rezidenții parcului au dreptul, în cursul unei perioade de 9 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, care însă nu va depăși termenul de funcționare a parcului respectiv, să activeze conform legilor în vigoare pînă la data intrării în vigoare a noilor legi. Dacă anumite impozite și/sau taxe incluse în impozitul unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației prevăzut la alin. (1) lit. a) sînt înlocuite, potrivit legislației, cu alte impozite și/sau taxe, componenta</p>	<p>Articolul 15¹. Garanții</p> <p>(1) Rezidenții pot beneficia de programe de stat în condițiile legislației în vigoare.</p> <p>(2) În cazul în care sînt adoptate legi noi care modifică cota și/sau componenta impozitului unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației prevăzut la articolul 15 și/sau îl anulează, rezidenții parcului au dreptul, până în anul 2035, să activeze conform legilor în vigoare pînă la data intrării în vigoare a noilor legi. Dacă anumite impozite și/sau taxe incluse în impozitul unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației prevăzut la alin.(1) lit. a) sînt înlocuite, potrivit legislației, cu alte impozite și/sau taxe, componenta impozitului unic se va ajusta corespunzător, fără modificarea cotei acestuia.</p>

impozitului unic se va ajusta corespunzător, fără modificarea cotei acestuia. [...]	
---	--

Art. 9 alin. (2) din Legea 77/2016 statuează clar că termenul parcului nu poate depăși 10 ani (în cazul MITP - până la 31 decembrie 2027). Această prevedere nu este propusă spre modificare potrivit Proiectului, însă se delegă Guvernului (prin introducerea unui alineat nou) dreptul de a prelungi termenul parcului. **Delegarea acestui drept Guvernului intră în vigoare abia la data de 1 ianuarie 2026, când expiră garanția curentă pentru rezidenții MITP.** Astfel, **rezidenților MITP nu le este de fapt garantat în niciun fel extinderea termenului de funcționare a parcului**, ceea ce este în contradicție cu (1) Nota informativă și AIR-ul Proiectului, care statuează extinderea termenului de funcționare a parcului ca obiectiv esențial, (2) angajamentele publice formulate de Guvern în persoana prim-ministrului și viceprim-ministrului și solicitările mediului privat de acordare a previzibilității privind termenul parcului și garanția aplicării regimului fiscal actual.

Mai mult decât atât, această extindere face referire la termenul prevăzut la art. 15¹ alin. (1), care de fapt nu instituie nici o garanție. Versiunea art. 15¹ alin. (1) din Proiect prevede dreptul rezidenților de a beneficia de programe de stat.

Admițând că intenția Proiectului era de a face referire la art. 15¹ alin. (2), care prevede extinderea garanției de stat privind aplicarea regimului fiscal până în anul 2035 (+9 ani comparativ cu termenul curent - 31 decembrie 2025 (adică, 2026 - 2034)), atragem atenția asupra următoarelor **aspecte foarte importante:**

- **Este esențială asigurarea previzibilității privind termenul de funcționare a parcului și perioada pentru care statul garantează aplicarea regimului fiscal aferent, inclusiv corelarea acestor termene.** După cum menționează Nota la Proiect făcând referință la Studiul "Evaluarea impactului fiscal al extinderii regimului fiscal prevăzut de Legea privind parcurile IT", un mediu de afaceri stabil și previzibil este cheia pentru a stimula investițiile, obiectiv setat prin Legea 77/2016.
- **Termenul maxim de funcționare a parcului trebuie să fie prevăzut de lege** (la art. 9 alin. (2)) în vederea asigurării predictibilității normelor juridice și respectării ierarhiei actelor normative (lege vs. hotărâre de guvern). Prin completarea de la art. 9, o **prevedere imperativă a legii** care stabilește în art. 9 alin. (2) că "termenul de funcționare nu poate depăși 10 ani" este **modificată printr-o hotărâre de Guvern** (act normativ subordonat legii). Drept rezultat, o prevedere din lege care stabilește un termen de 10 ani va fi modificată printr-o hotărâre de guvern care va stabili un termen mai mare, or principiile ierarhiei actelor normative instituie regula clară că **are forță juridică actul normativ cu forță superioară - adică legea, iar legea limitează la 10 ani.** Mai mult **această normă ridică întrebări privind constituționalitatea noilor prevederi incluse la art. 9 alin. (3).**
- **Normele privind termenul de funcționare a parcului și garanția de stat aferentă regimului fiscal trebuie să intre în vigoare cât de curând** (la 1 lună de la data publicării în Monitorul Oficial) pentru a asigura cu adevărat previzibilitate antreprenorilor și investitorilor din sectorul privat, dar și pentru fi în linie cu angajamentele publice anterior comunicate de Guvern, servind ca un fundament de încredere în dialogul dintre Guvern și sectorul privat.

- Prevederea nouă aferentă garanției de stat (art. 15¹ alin. (2)) intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2026. Respectiv, **există riscul ca până la această dată Parlamentul să abroge această prevedere**, lipsind de fapt rezidenții parcului IT de o garanție reală.

Propuneri:

- excluderea sugestiilor de completare cu alin. (3) de la art. 9 din Proiect;
- expunerea în versiune nouă a alin. (2) art.9 după cum urmează:
“(2) Termenul de funcționare a parcului se stabilește prin hotărâre de Guvern, dar nu poate depăși 20 de ani.”;
- expunerea în versiune nouă a alin. (4) art. 15 după cum urmează:
“(4) În cazul în care sînt adoptate legi noi care modifică cota și/sau componența impozitului unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației prevăzut la alin. (1) lit. a) și/sau îl anulează, rezidenții parcului au dreptul, până în anul 2035 inclusiv, să activeze conform legilor în vigoare pînă la data intrării în vigoare a noilor legi. Dacă anumite impozite și/sau taxe incluse în impozitul unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației prevăzut la alin. (1) lit. a) sînt înlocuite, potrivit legislației, cu alte impozite și/sau taxe, componența impozitului unic se va ajusta corespunzător, fără modificarea cotei acestuia.”;
- intrarea în vigoare a normelor privind termenul de funcționare a parcului și garanția de stat aferentă regimului fiscal cât de curînd (la 1 lună de la data publicării în Monitorul Oficial), cu indicarea în Nota informativă și AIR a termenului pentru care va fi extins MITP și în ce perioadă de timp Guvernul va realiza acest lucru.

6. Modificarea regimului fiscal de impozitare

Versiunea curentă	Propunerea de modificare
<p>Articolul 14. Repartizarea sumelor impozitului unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației</p> <p>Sumele achitate de rezidenții parcului cu titlu de impozit unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației se vor încasa la Ministerul Finanțelor într-un cont trezorerial de încasări, fiind ulterior repartizate:</p> <p>a) la bugetul de stat: impozitul pe venit obținut din activitatea de întreprinzător – 10,0%, impozitul pe venit reținut din salariu – 19,4%, taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova – 0,1%;</p> <p>b) la bugetul asigurărilor sociale de stat: contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii de la rezidenții parcurilor din industria tehnologiei informației – 54,7%;</p> <p>c) la fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală: primele de asigurare obligatorie de asistență medicală sub formă de contribuție procentuală din salariu și din alte recompense, achitate de angajatori și angajați – 15,4%;</p>	<p>Articolul 14 se abrogă.</p>

<p>d) la bugetele locale: taxele locale percepute de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației – 0,3%, impozitul pe bunurile imobiliare ale persoanelor juridice – 0,1%.</p>	
<p style="text-align: center;">Capitolul V SUPPORTUL ȘI STIMULAREA ACTIVITĂȚII REZIDENȚILOR PARCURILOR</p>	<p>Denumirea Capitolului V va avea următorul cuprins: „Capitolul V. REGIMUL FISCAL APLICABIL REZIDENȚILOR PARCULUI”</p>
<p>Articolul 15. Facilități și stimulente acordate la crearea și funcționarea parcurilor pentru tehnologia informației</p> <p>(1) Pentru a facilita crearea și activitatea parcurilor pentru tehnologia informației, statul acordă rezidenților acestora următoarele stimulente:</p> <p>a) impozitul unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației în mărime de 7% din venitul din vânzări, care însă nu va fi sub suma minimă stabilită la alin.(2), care include următoarele impozite și taxe: impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător, impozitul pe venit din salariu, contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii datorate de angajați și angajatori, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală datorate de angajați și angajatori, taxele locale, impozitul pe bunurile imobiliare și taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehicule înmatriculate în Republica Moldova, datorate de rezidenții parcurilor în conformitate cu legislația aplicabilă. Celelalte impozite și taxe vor fi achitate de rezidenții parcurilor în modul general stabilit;</p> <p>b) alocații financiare, obținute prin concurs în cadrul unor programe de stat;</p> <p>c) posibilitatea de a beneficia de mijloacele financiare din fondul de susținere a inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice, care funcționează în baza regulamentului aprobat de către Guvern ce prevede principiile, misiunea, obiectivele fondului, precum și modul de formare și utilizare a mijloacelor acestuia;</p> <p>d) alte facilități fiscale și vamale prevăzute de legislația fiscală și vamală.</p> <p>(1¹) În sensul aplicării impozitului unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației în conformitate cu alin.(1) lit.a), impozitul pe venit din salariu, contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii datorate de angajați și angajatori, precum și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală datorate de angajați și</p>	<p>Articolul 15 va avea următorul cuprins: „Articolul 15. Regimul de impozit unic</p> <p>(1) Regimul de impozit unic prevede achitarea impozitului unic în mărime de 7% din venitul din vânzări al rezidentului, dar nu mai puțin de 35% din salariul mediu prognozat pentru anul în curs pentru fiecare angajat al rezidentului.</p> <p>(2) Angajații rezidenților beneficiază de asigurări sociale în mărime de 80% din cuantumul unui salariu mediu prognozat pe economie pentru anul în curs, de asigurări medicale de stat și de investiții individuale în instrumente financiare eligibile.</p> <p>(3) Distribuția sumei achitate de rezidenți cu titlu de impozit unic se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat, după cum urmează: 15% în contul impozitului pe venit al persoanei juridice, 10% în contul impozitului pe venit al angajatului, 15% în contul asigurărilor medicale obligatorii a angajatului, 55% în contul de asigurări sociale al angajatului și 5% la conturile de investiții individuale ale angajaților în instrumente financiare eligibile în modul stabilit de Guvern.</p>

<p>angajatori se referă la plățile salariale efectuate angajaților sau în folosul acestora de către rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației în baza legislației muncii și actelor normative ce conțin norme ale dreptului muncii.</p> <p>(2) Suma minimă a impozitului unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației se va determina lunar per angajat și va constitui 30% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul aferent perioadei fiscale a impozitului respectiv.</p> <p>(3) Impozitul unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației, determinat conform prezentului articol, se achită lunar de către rezidenții parcului potrivit legislației în vigoare.</p> <p>(4) În cazul în care sînt adoptate legi noi care modifică cota și/sau componenta impozitului unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației prevăzut la alin.(1) lit.a) și/sau îl anulează, rezidenții parcului au dreptul, în cursul unei perioade de 9 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, care însă nu va depăși termenul de funcționare a parcului respectiv, să activeze conform legilor în vigoare pînă la data intrării în vigoare a noilor legi. Dacă anumite impozite și/sau taxe incluse în impozitul unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației prevăzut la alin.(1) lit.a) sînt înlocuite, potrivit legislației, cu alte impozite și/sau taxe, componenta impozitului unic se va ajusta corespunzător, fără modificarea cotei acestuia.</p> <p>(5) În cazul în care rezidenții parcului nu respectă condițiile de aplicare a facilităților prevăzute de prezenta lege, obligațiile acestora față de bugetul public național se recalculează în modul general stabilit, începînd cu perioada fiscală în care a fost comisă încălcarea, în conformitate cu legislația în vigoare.</p>	
	<p>Articolul 15¹. Garanții</p> <p>(1) Rezidenții pot beneficia de programe de stat în condițiile legislației în vigoare.</p> <p>(2) În cazul în care sînt adoptate legi noi care modifică cota și/sau componenta impozitului unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației prevăzut la articolul 15 și/sau îl anulează, rezidenții parcului au dreptul, până în anul</p>

	<p>2035, să activeze conform legilor în vigoare pînă la data intrării în vigoare a noilor legi. Dacă anumite impozite și/sau taxe incluse în impozitul unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației prevăzut la alin.(1) lit. a) sînt înlocuite, potrivit legislației, cu alte impozite și/sau taxe, componența impozitului unic se va ajusta corespunzător, fără modificarea cotei acestuia.</p> <p>(3)În cazul în care rezidenții parcului nu respectă condițiile de aplicare a facilităților prevăzute de prezenta lege, obligațiile acestora față de bugetul public național se recalculează în modul general stabilit, începând cu perioada fiscală în care a fost comisă încălcarea.”</p>
--	---

6.1. Modificarea componenței impozitului unic

Propunerea de abrogare a art. 14 și expunere a art. 15 într-o nouă versiune denotă **excluderea a 3 taxe din componența impozitului unic**, și anume a:

- taxei pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova (actual - 0.1% din impozitul unic),
- taxelor locale percepute de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației (actual - 0.3% din impozitul unic),
- impozitului pe bunurile imobiliare ale persoanelor juridice (actual - 0.1% din impozitul unic).

Deși ponderea acestor 3 taxe în impozitul unic este mică (0.5% din 100% impozit unic achitat de rezidenți la buget), **povara adițională de raportare pentru rezidenții parcului, dar și de administrare fiscală către autorități, va excede cu mult efectul fiscal scontat** ca rezultat al trecerii în regim standard (**efect care**, de altfel, nici **nu este cuantificat în Nota informativă și AIR - de exemplu**, MITP reprezintă 75% din sectorul IT moldovenesc raportat la cifra de afaceri și acoperea aceste 3 taxe în valoare de 3,8 milioane lei în 2022 (0.5% din 765 milioane lei achitate sub formă de impozit unic la buget în 2022), iar celelalte 25% din sectorul IT achitau aceste 3 taxe în valoare de X milioane lei, respectiv efectul scontat ar fi egal cu $75\% * X : 25\% - (3.8 \text{ milioane lei} + \text{costurile adiționale de administrare companii} + \text{Serviciul Fiscal de Stat})$.

În cazul unei companii rezidente care nu are autoturisme și imobile, ar rămâne ca aceasta să calculeze, raporteze și achite trimestrial taxele locale. Estimând un efort uman de 5 ore per trimestru și un salariu lunar de 20 mii lei al unui contabil, **costul anual administrativ pentru cele 1500 companii rezidente la moment ar fi de cel puțin** $1500 * 5h/\text{trimestru} * 4 \text{ trimestre} * 20\,000 \text{ lei} / 160h = 3\,750\,000 \text{ lei}$. Adițional, urmează a fi cuantificate și costurile de administrare fiscală din partea SFS.

În pofida unui venit adițional la buget, care va fi net inferior costurilor administrative aferente, **esențial în raport cu această modificare legislativă este faptul că aceasta anulează unicitatea impozitului datorat de rezidenții parcului IT - concept fiscal de temelie în**

Legea 77/2016. Astfel, nu mai putem vorbi în sine despre un impozit “unic”, iar în pitch-ul Moldovei către potențiali rezidenți MITP (antreprenori locali și investitori străini) ar trebui să formulăm mesaje precum “până la 1 ianuarie 2026, impozitul unic cuprinde 7 impozite și taxe, substituind povara fiscală datorată în regim standard de angajați și angajator, dar ulterior va substitui doar 4 impozite, altele 3 fiind datorate în regim standard de impozitare etc.”.

De asemenea, **nu există predictibilitate privind taxele locale** aprobate de autoritățile publice locale, care nu sunt plafonate și ar putea fi stabilite diferențiat pe teritoriul țării, inclusiv în mărimi exagerate.

Această abordare, mai ales în contextul lipsei unei poziții argumentate solid afectează, printre altele, imaginea țării ca regiune atractivă pentru investiții și încredere în ceea ce privește organizarea afacerilor și încheierea acordurilor de parteneriat. Experiența regională demonstrează abordarea opusă a țărilor învecinate (Ucraina, Belarus), care oferă previzibilitate și siguranța pentru potențiali investitori și antreprenorii.

6.2. Modificarea distribuției impozitului unic

Totodată, se introduce o distribuție diferită a impozitului unic, și anume:

- 5% în contul impozitului pe venit al persoanei juridice (curent 10%),
- 10% în contul impozitului pe venit al angajatului (curent 19,4%),
- 15% în contul asigurărilor medicale obligatorii a angajatului (curent 15,4%)
- 55% în contul de asigurări sociale al angajatului (curent 54,7%)
- **5% la conturile de investiții individuale ale angajaților în instrumente financiare eligibile în modul stabilit de Guvern.**

Potrivit noii distribuții, se introduce o prevedere inedită de alocare a 5% din impozitul unic achitat de rezidenții parcului IT la conturile de investiții individuale ale angajaților în instrumente financiare eligibile. Potrivit Legii nr. 171 din 11.07.2012 privind piața de capital, instrumente financiare sunt considerate:

- a) valorile mobiliare;
- b) unitățile (titlurile) emise de organisme de plasament colectiv în valori mobiliare;
- c) instrumentele pieței monetare;
- d) contractele options, contractele futures, contractele swap, contractele forward pe rata dobânzii și orice alte instrumente financiare derivate referitoare la valori mobiliare, valute, rate ale dobânzii, rate ale rentabilității, indici financiari sau bunuri;
- e) instrumentele financiare derivate pentru transferul riscului de credit;
- f) contractele financiare pentru diferențe;
- g) alte instrumente financiare admise spre tranzacționare pe o piață reglementată și/sau în cadrul unui sistem multilateral de tranzacționare.

Precizăm că în 2022 rezidenții MITP au achitat 735 milioane lei la buget impozit unic. Respectiv, suma echivalentă celor 5% ar fi de 37 milioane de lei în condițiile anului 2022.

Distribuția de 5% către careva conturi de investiții este neclară și nu oferă predictibilitate în conformitate cu art. 3 al Legii nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, din următoarele considerente:

- nu este clară modalitate de accesare a conturilor de investiții și achiziție a instrumentelor financiare - care este suma alocată salariaților în diferite situații: salariu diferit, impozit unic per companie diferit, perioadă de angajare în cadrul parcului diferită;
- care este autoritatea care va gestiona aceste conturi;
- necesită implicarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare, și după caz a Băncii Naționale, având competența directă în gestionare.

6.3. Majorarea sumei minime a impozitului unic

Proiectul conține propunerea de majorare începând cu 1 ianuarie 2026 a sumei minime a impozitului unic datorat lunar per angajat - de la 30% din "cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul aferent perioadei fiscale a impozitului respectiv" la 35% din "salariul mediu prognozat pentru anul în curs pentru fiecare angajat al rezidentului".

Potrivit AIR-ului, această modificare este argumentată prin necesitatea sporirii gradului de asigurare socială a angajaților rezidenților, dar și aducerii în concordanță a cotei impozitelor salariale din costul total pentru angajator în regim general.

În esență, **se modifică nejustificat:**

- **baza de impunere pentru suma minimă** - întrucât salariul mediu prognozat pentru anul în curs pentru fiecare angajat al rezidentului (la finele anului 2022, salariul mediu lunar în cadrul MITP era de 41,000 lei) este net superior cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul respectiv (în 2022 - 9,900 lei). Astfel, discutăm despre o **creștere de 4+ ori** a bazei impozabile pentru suma minimă a impozitului unic datorat lunar per angajat;
- cota de impunere - aici creșterea de la 30% la 35% presupune o **majorare cu 16.7% a ratei de impozitare** (+5% vs. 30%).

Chiar și în condițiile actuale, când baza de impunere este, **povara fiscală asociată sumei minime a impozitului unic este în permanentă creștere de la an** (în mediu cu 13.8%), după cum urmează:

Anul	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul respectiv (lei)	6 150	6 975	7 953	8 716	9 900	11 700
Suma minimă lunară per angajat (lei)	1 845	2 092	1 892	2 615	2 970	3 510
Creșterea anuală, %	n/a	13,4%	14,0%	9,6%	13,6%	18,2%

Potrivit datelor oficiale furnizate de SFS, 182 rezidenți achitau la finele anului 2022 impozitul unic, reieșind din suma minimă per angajat. Pentru 2023 acest număr cu siguranță depășește 200 companii sau circa 15% din numărul rezidenților MITP.

Astfel, potrivit modificărilor incorporate în Proiect, **suma minimă lunară a impozitului unic per angajat va crește de 5-7 ori.**

Modificarea de majorare propusă este nefundamentată și urmează a fi exclusă din următoarele considerente:

- lipsește fundamentarea și necesitatea majorării cuantumului, or din perspectiva Metodologiei "orice concluzie formulată în cadrul analizei necesită a fi argumentată în baza datelor disponibile sau, în cazurile când acestea lipsesc, în baza presupunerilor clare și logice, care sînt explicate";
- lipsește o analiză economică și de impact asupra activității rezidenților, potrivit AIR-ului "companiile ce vor decide să adere la Moldova IT Park vor avea un nivel de impozitare de circa 2 ori mai redus comparativ cu parametrii actuali", iar calculele arată o majorare de 5-7 ori a sumei minime lunare a impozitului unic per angajat.

6.4. Limitarea accesului rezidenților la alte facilități și stimulente

Urmare a redenumirii Capitolului V din "Suportul și stimularea activității activității rezidenților parcurilor" în "Regimul fiscal aplicabil rezidenților parcului", deși pare o modificare cosmetică, în esență **se dorește limitarea parcului exclusiv la conceptul fiscal, cu excluderea oricărui altor posibilități de dezvoltare și accesare a unor stimulente de către rezidenți**, care la moment sunt următoarele:

[...]

b) alocații financiare, obținute prin concurs în cadrul unor programe de stat;

c) posibilitatea de a beneficia de mijloacele financiare din fondul de susținere a inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice, care funcționează în baza regulamentului aprobat de către Guvern ce prevede principiile, misiunea, obiectivele fondului, precum și modul de formare și utilizare a mijloacelor acestuia;

d) alte facilități fiscale și vamale prevăzute de legislația fiscală și vamală.

Deși programele de stat sunt transferate într-un alt articol, iar facilitățile fiscale și vamale sunt reglementate de Codul fiscal și accesibile în funcție de eligibilitate, **excluderea posibilității de a beneficia de mijloacele financiare din fondul de susținere a inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice privează sectorul IT de posibilitatea creării în perspectivă a unui asemenea fond** (cu resurse atrase de la bugetul de stat, partenerii de dezvoltare și alte surse permise de lege).

Adițional, Proiectul prevede **excluderea prevederilor esențiale de la alin. (1'), (2), (3) din art. 15 din Legea 77/2016, care reglementează aplicarea impozitului unic, sporind posibilitatea de intervenție prin modificări la Codul fiscal**. De menționat, Proiectul exclude o normă esențială rezidenților MITP, cea stabilită de alin. (1') al art. 15 de clarificare a noțiunii "plăților salariale", normă care este implementată de fiecare rezident MITP.

Propuneri:

- păstrarea art. 14 și 15 ale Legii 77/2016 în redacția actuală, cu excepția modificării aferente extinderii garanției prevăzute la art. 15 alin. (4) până în anul 2035 inclusiv (modificare care ar trebuie să intre în vigoare cât de curând posibil având în vedere că garanția curentă expiră la 31 decembrie 2025, iar termenul de funcționare al MITP - la 31 decembrie 2027);
- excluderea sugestiilor de modificare a denumirii Capitolului V.

7. Majorarea limitată a venitului lunar asigurat al salariaților

Versiunea curentă	Propunerea de modificare
<p>Articolul 16. Asigurarea socială și medicală a salariaților angajați de rezidenții parcului</p> <p>(1) Salariații rezidenților parcului beneficiază de toate tipurile de prestații de asigurări sociale de stat din bugetul asigurărilor sociale de stat, conform legislației în vigoare. Venitul lunar asigurat al acestor salariați va constitui 68% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul respectiv.</p>	<p>La articolul 16 alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Salariații rezidenților parcului beneficiază de toate tipurile de prestații de asigurări sociale de stat din bugetul asigurărilor sociale de stat, conform articolului 15.”</p> <p>Articolul 15 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 15. Regimul de impozit unic</p> <p>(2) Angajații rezidenților beneficiază de asigurări sociale în mărime de 80% din cuantumul unui salariu mediu prognozat pe economie pentru anul în curs, de asigurări medicale de stat și de investiții individuale în instrumente financiare eligibile.</p>

Propunerea de majorare a venitului asigurat de la 68% la 80% din salariul mediu prognozat reprezintă într-adevăr o normă favorabilă. Totuși, această propunere **nu este corelată cu contribuția efectivă a rezidenților MITP la bugetul public național, dar în contextul acestui proiect de lege - este strict corelată cu majorarea sumei minime a impozitului unic** (30% -> 35%, respectiv 68% -> 80%).

Potrivit datelor oficiale furnizate de SFS privind impozitul unic achitat de rezidenții MITP în perioada 2018-2022 și calculelor efectuate reieșind din (1) cele 54.7% distribuite la bugetul de asigurări sociale de stat (BASS), (2) cota standard de impozitare cu contribuții de asigurări sociale (24%) și (3) numărul mediu al angajaților asigurați în cadrul MITP, venitul asigurat per angajat în condiții standard de impozitare (potrivit contribuției efective la BASS) ar fi fost următorul:

Anul	2018	2019	2020	2021	2022
Venitul lunar asigurat al unui angajat proporțional contribuției efective la BASS, % din salariul mediu prognozat de Guvern pentru anul respectiv	85%	92%	88%	88%	90%

Astfel, **în condițiile anilor 2018, 2019, 2020, 2021 și 2022, cuantumul venitului asigurat proporțional contribuției la BASS ar fi fost 85%, 92%, 88%, 88% și respectiv 90% din salariul mediu prognozat pe economie**, cu o medie în 5 ani de 89%.

În acest context, pe parcursul a 5 ani consecutivi, venitul lunar asigurat per angajat nu atinge nivelul care corespunde contribuției efective a rezidenților MITP la BASS, generând o discrepanță dintre contribuția rezidenților MITP la BASS și venitul lunar asigurat al angajaților lor.

Este important de notat că, majorarea cuantumului venitului asigurat al angajaților din parcul IT nu este sub nicio formă o facilitare suplimentară acordată acestora, dar derivă din contribuția efectivă a acestora la BASS și angajamentul incontestabil al statului de a respecta principiile

organizării și funcționării sistemului public de asigurări sociale (de exemplul, principiul contributivității potrivit căruia drepturile de asigurări sociale se cuvin pe temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite).

Respectiv, reieșind din cele expuse mai sus **cuantumul venitului lunar asigurat, proporțional cu nivelul de contribuție a rezidenților la BASS, este în medie de 89% din salariul mediu prognozat**, și nu de 80% potrivit Proiectului.

De asemenea, menționăm că **potrivit Proiectului propunerea de majorare a venitului asigurat al angajaților va intra în vigoare abia la 1 ianuarie 2026.**

Sugestiile de modificare conțin erori de limbaj și tautologie juridică, nefind coroborate cu legislația în vigoare, și anume:

- legislația utilizează textul de "prestații de asigurări sociale de stat", și nu "asigurări sociale";
- legislația utilizează textul de "asigurare obligatorie de asistență medicală" și nu "asigurări medicale de stat";
- prevederea "investiții individuale în instrumente financiare eligibile" este neclară, ceea ce afectează predictibilitatea, comentarii aferente acesteia sunt expuse în punctul 6.2 supra.

Propuneri:

- expunerea art. 16 alin. (1) din redacția actuală a Legii 77/2016 în următoarea versiune:

"(1) Salariații rezidenților parcului beneficiază de toate tipurile de prestații de asigurări sociale de stat din bugetul asigurărilor sociale de stat, conform legislației în vigoare. Venitul lunar asigurat al acestor salariați va constitui 90% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul respectiv."

8. Retragera titlului de rezident în baza demersului Serviciului Fiscal de Stat - o prevedere care ridică riscuri de abuz

Versiunea curentă	Propunerea de modificare
<p>Articolul 19. Retragera titlului de rezident al parcului</p> <p>(1) Titlul de rezident al parcului se retrage prin rezoluțiunea contractului încheiat cu Administrația parcului în următoarele situații:</p> <p>[...]</p> <p>c) în cazul încălcării prevederilor prezentei legi, ale legislației cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor, ale altor acte normative, în baza unei hotărâri judecătorești irevocabile în acest sens;</p> <p>[...]</p>	<p>Articolul 19 alineatul (1) se completează cu litera f) cu următorul cuprins:</p> <p>„f) la inițiativa Serviciului Fiscal de Stat, în baza demersului în adresa Administrației parcului, în urma efectuării controlului fiscal și constatării încălcărilor de către rezident a prevederilor prezentei legi.”</p>

Modificarea instituie o obligație adițională Administrației de a executa anumite demersuri ale Serviciului Fiscal de Stat care nu sunt executorii și definitive, ori anume prin această prevederea actelor Serviciului Fiscal de Stat îi sunt atribuite puteri executorii.

Această prevedere este abuzivă și crește riscul de abuz întrucât o normă legală trebuie să fie transparentă, previzibilă și clară, și anume:

- retragerea titlului se va face în urma demersului Serviciului Fiscal de Stat - Administrația parcului nu va avea competențe de a aprecia temeinicia sau legalitatea demersului, fiind obligată să execute acest demers și să retragă titlul;
- din perspectiva Codului fiscal art. 273¹ decizia Serviciului Fiscal de Stat reprezintă actul asupra unui control, care poate fi contestat în instanța de judecată potrivit procedurii litigioase, și drept rezultat actul poate fi menținut sau nu de către instanță. Hotărârea instanței de judecată este actul definitiv executoriu, nu demersul;
- în cazul unei eventuale hotărâri judecătorești prin care actul fiscal a fost declarat abuziv, iar potrivit noii prevederi Administrația deja a retras titlul de rezident în baza demersului, o revenire retroactivă la situația anterioară de rezidență conformă, nu va putea fi posibilă,

La moment Legea 77/2016 deja prevede o normă clară și previzibilă de retragere a titlului în baza unei hotărâri judecătorești irevocabile în cazul încălcării prevederilor Legii 77/2016, or hotărârea judecătorească poate avea ca obiect anume actul emis de Serviciul Fiscal de Stat.

Mai mult, se va ține cont că companiile debutante sunt scutite de controlul fiscal în primii 3 ani de activitate. Din perspectiva propunerii din Proiect într-o situație simulată prin care se va retrage titlul de rezident în baza unui demers al Serviciului Fiscal de Stat, rezidentul va avea obligația recalcului obligațiilor fiscale pe parcursul celor 3 ani anteriori, doar în baza unui simplu demers.

Propuneri:

- excluderea sugestiilor de completare cu lit. f) de la art. 19 din Proiect.

9. Intrarea în vigoare a prevederilor - lipsă de coerență, previzibilitate și prioritizare a modificărilor esențiale pentru industria IT

Intrarea în vigoare a diferitor prevederi la diferite perioade de timp sunt neclare și imprevizibile.

Anume, potrivit Capitolului II din Proiect:

- punctele 6-10 din Proiect intră în vigoare la 1 ianuarie 2026, și acestea se referă la următoarele:
 - dreptul Guvernului de a decide extindere termenului de funcționare a parcului în limita garanției de stat;
 - modificarea regimului fiscal de impozitare prin majorarea cotei impozitului raportat la suma minimă per salariat, excluderea celor 3 taxe și modificarea distribuției impozitului unic;
 - majorarea venitului lunar asigurat al salariaților.
- punctele 1-5 și 11-14 din Proiect intră în vigoare la o lună după publicarea legii, și acestea prevăd:
 - instituirea Consiliului și atribuțiile acestuia;

- extinderea genurilor de activitate cu activități ale centrelor de intermediere telefonică (call center) (82.20) și alte servicii de furnizare a forței de muncă (78.30), exclusiv la export;
- extinderea garanției de stat până în 2035;
- retragerea titlului de rezident în baza demersului Serviciului Fiscal de Stat.

Altfel spus, **toate prevederile esențiale pentru rezidenții MITP** (cum ar fi, extinderea termenului de funcționare a parcului, majorarea venitului asigurat al angajaților) **intră în vigoare abia la 1 ianuarie 2026, iar modificările care țin de genurile adiționale de activitate** (în contradicție cu scopul și obiectivele Legii 77/2016) **și Consiliu - la 1 lună de la publicarea în Monitorul Oficial.**

Propuneri:

- intrarea în vigoare a tuturor propunerilor sugerate în prezentul Aviz la 1 lună de la publicarea acestora în Monitorul Oficial, și anume:
 - expunerea în versiune nouă a alin. (2) art.9 după cum urmează:
“(2) Termenul de funcționare a parcului se stabilește prin hotărâre de Guvern, dar nu poate depăși 20 de ani.”
 - expunerea în versiune nouă a alin. (4) art. 15 după cum urmează:
“(4) În cazul în care sînt adoptate legi noi care modifică cota și/sau componența impozitului unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației prevăzut la alin. (1) lit. a) și/sau îl anulează, rezidenții parcului au dreptul, până în anul 2035 inclusiv, să activeze conform legilor în vigoare pînă la data intrării în vigoare a noilor legi. Dacă anumite impozite și/sau taxe incluse în impozitul unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației prevăzut la alin. (1) lit. a) sînt înlocuite, potrivit legislației, cu alte impozite și/sau taxe, componența impozitului unic se va ajusta corespunzător, fără modificarea cotei acestuia.”;
 - expunerea art. 16 alin. (1) din redacția actuală a Legii 77/2016 în următoarea versiune:
“(1) Salariații rezidenților parcului beneficiază de toate tipurile de prestații de asigurări sociale de stat din bugetul asigurărilor sociale de stat, conform legislației în vigoare. Venitul lunar asigurat al acestor salariați va constitui 90% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul respectiv.”

La rîndul nostru, ne exprimăm disponibilitatea și deschiderea de a oferi orice suport necesar în vederea realizării obiectivelor comune, conform mandatului legal pe care îl avem.

Suntem pregătiți să discutăm toate aspectele relevante și cunoscute în prezent, să ne concentrăm pe informații din primă sursă, pe soluții benefice și să explorăm modalități prin care putem colabora în beneficiul dezvoltării industriei IT, cât și pentru dezvoltarea durabilă a țării noastre.

În continuare, apreciem suportul și atenția acordată de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării domeniului industriei tehnologiei informației și a ecosistemului pentru inovare digitală, și contăm pe o colaborare eficientă pentru atingerea obiectivelor comune.

Cu încredere,

Natalia Donțu
Administrator

Anexa 1 Descifrarea potrivit CAEM și CSPM a noilor genuri de activitate propuse a fi eligibile în cadrul parcului IT

82.2 Servicii ale centrelor de intermediere telefonică (call centre)

Extras - Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei aprobat prin Ordinul Biroului Național de Statistică nr. 28 din 07.05.2019 (CAEM rev.2)

82.20 Activități ale centrelor de intermediere telefonică (call center). Această clasă include activități ale:

- centrelor de intermediere telefonică direcționate către interior, care răspund la apelurile clienților folosind operatori umani, distribuția automată a apelurilor, telefonie integrată prin computer, sisteme de răspuns interactive sau metode similare de a primi comenzi, de a oferi informații asupra produselor, de a trata solicitările de asistență ale clienților sau de a prelua reclamațiile clienților
- centrelor de intermediere telefonică direcționate către exterior, care folosesc metode similare pentru a vinde bunuri sau servicii unor clienți potențiali, pentru a întreprinde studii de cercetare a pieței sau sondaje de opinie publică și activități similare pentru clienți

Extras - Clasificatorul Statistic al Produselor (bunurilor și serviciilor) al Republicii Moldova (CSPM Rev.2) aprobat prin Hotărârea Colegiului Biroului Național de Statistică nr. 6 din 07.10.2014

82.20.10 Servicii ale centrelor de intermediere telefonică (call centre). Această subclasă elementară include:

- recepționarea de comenzi prin telefon în numele clienților
 - solicitarea de contribuții sau furnizarea de informații prin telefon în numele clienților
 - telemarketing
- Această subclasă elementară exclude:
- servicii de promovare a vânzărilor (dacă nu a fost primită nici o comandă), vezi 73.11.19
 - servicii de cercetare de piață, vezi 73.20.1
 - servicii de sondarea opiniei publice, vezi 73.20.20

78.30 Alte servicii de furnizare a forței de muncă

Extras - Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei aprobat prin Ordinul Biroului Național de Statistică nr. 28 din 07.05.2019 (CAEM rev.2)

78.30 Alte servicii de furnizare a forței de muncă

Această clasă include activități de furnizare a forței de muncă pentru întreprinderile clientului. Unitățile clasificate aici prezintă angajatorului înregistrările privind statele de plată, impozite și alte aspecte fiscale și chestiuni privind resursele umane, dar nu sunt răspunzătoare pentru conducerea și supravegherea angajaților.

Furnizarea de resurse umane se face de obicei pe termen lung sau permanent, iar unitățile clasificate aici îndeplinesc o gamă largă de atribuții referitoare la resursele umane și administrarea personalului în conexiune cu furnizarea acestuia.

Această clasă exclude:

- servicii de furnizare a forței de muncă, împreună cu supravegherea sau conducerea întreprinderii, vezi clasa din activitatea economică respectivă a acelei întreprinderi
- servicii de furnizare a forței de muncă pentru înlocuirea temporară sau suplimentarea forței de muncă a clientului, vezi 78.20

78.30 Alte servicii de plasare a forței de muncă. Această clasă exclude:

- servicii de furnizare a forței de muncă, împreună cu supravegherea sau conducerea întreprinderii, vezi clasa din activitate economică respectivă a acelei întreprinderi
- servicii de furnizare a forței de muncă legate de doar una dintre funcțiile de resurse umane, vezi clasa din activitate economică respectivă a acelei funcții

78.30.1 Alte servicii de plasare a forței de muncă. Această subclasă include:

- servicii de plasare de forță de muncă în vederea asigurării de personal pentru misiuni de lucru prelungite.

În conformitate cu termenii acestui acord, clientul poate recruta persoana sau persoanele angajate de către firma de recrutare și titularizarea la locul lor de muncă sau transferul unei părți a forței de muncă existente firmei de recrutare. Angajații pe termen lung figurează pe statele de salarizare ale agenției de muncă temporară, care este responsabilă din punct de vedere legal pentru acțiunile lor, dar atunci când aceștia lucrează sunt sub supravegherea directă a clientului. Aceste servicii includ închirierea de forță de muncă, de personal, de angajați, recrutarea prelungită de personal, calcularea și plata salariului.

78.30.11 Alte servicii de plasare a forței de muncă pentru asigurarea personalului în domeniul informaticii și telecomunicațiilor. Această subclasă elementară include:

- servicii de plasare temporară de forță de muncă pentru asigurarea personalului în domeniul informaticii și telecomunicațiilor, cum ar fi personal pentru elaborarea de programe, prelucrarea datelor, operarea sistemelor IT și de telecomunicații etc.

78.30.12 Alte servicii de plasare a forței de muncă pentru asigurarea personalului în activități de birou. Această subclasă elementară include:

- servicii de management și recrutare de forță de muncă pentru asigurarea personalului pentru birou cum ar fi secretare, funcționari, contabili, dactilografe etc.

78.30.13 Alte servicii de plasare a forței de muncă pentru asigurarea personalului în domeniul comercial

78.30.14 Alte servicii de plasare a forței de muncă în activități de transport, depozitare, industriale și logistice. Această subclasă elementară include:

- servicii de management și recrutare de forță de muncă în domeniul transportului, depozitării, activităților industriale sau logistice, cum ar fi muncitori constructori, personal de întreținere, șoferi, mecanici, montori, operatori mecanici, hamali, manipulanți, expeditori etc.

78.30.15 Alte servicii de plasare a forței de muncă în domeniul activităților din hoteluri și restaurante. Această subclasă elementară include:

- servicii de management și recrutare de forță de muncă în domeniul activităților din hoteluri și restaurante, cum ar fi: bucătari, ospătari, chelneri, recepționeri etc.

78.30.16 Alte servicii de plasare a forței de muncă în domeniul activităților medicale

78.30.19 Alte servicii de plasare a forței de muncă pentru alte categorii de personal, n. c. a. Această subclasă elementară include:

- servicii de plasare temporară de forță de muncă cum ar fi profesori, manageri și alte categorii de personal n. c. a.